

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Monitor

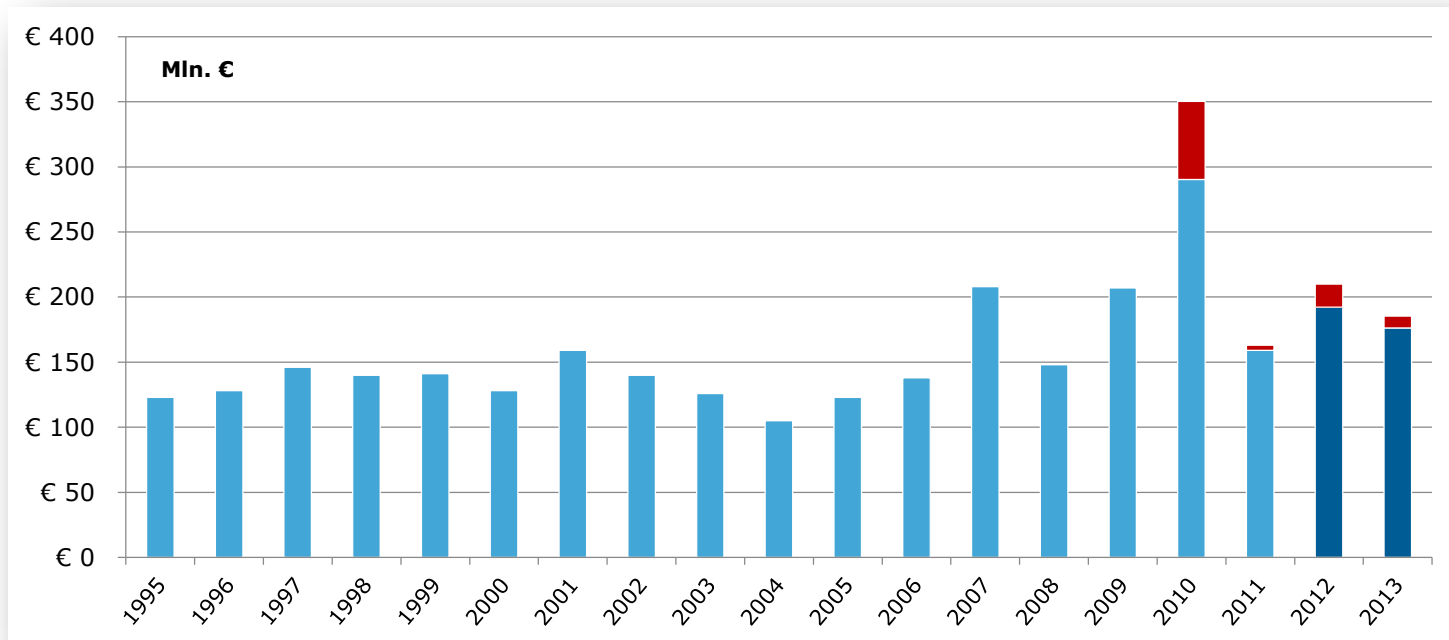
Publiek gefinancierd Energieonderzoek 2013

Zicht op bestedingen, thema's
en trends

Divisie/Afdeling: Nationale Programma's /CDE
Projectteam: Tom Monné, Errol Soeriwardojo,
in samenwerking met Menno de Pater (Decisio BV)
Datum: Utrecht, september 2014

Jaarlijkse overheidsuitgaven Energieonderzoek

Energieonderzoek 1995 – 2013

Agenda

Thema

Programma

Dashboard – Publiek gefinancierd energieonderzoek 2013

Energieonderzoek

Financiers

Tijdljn

Geldstromen

Bestedingen

Herkomst

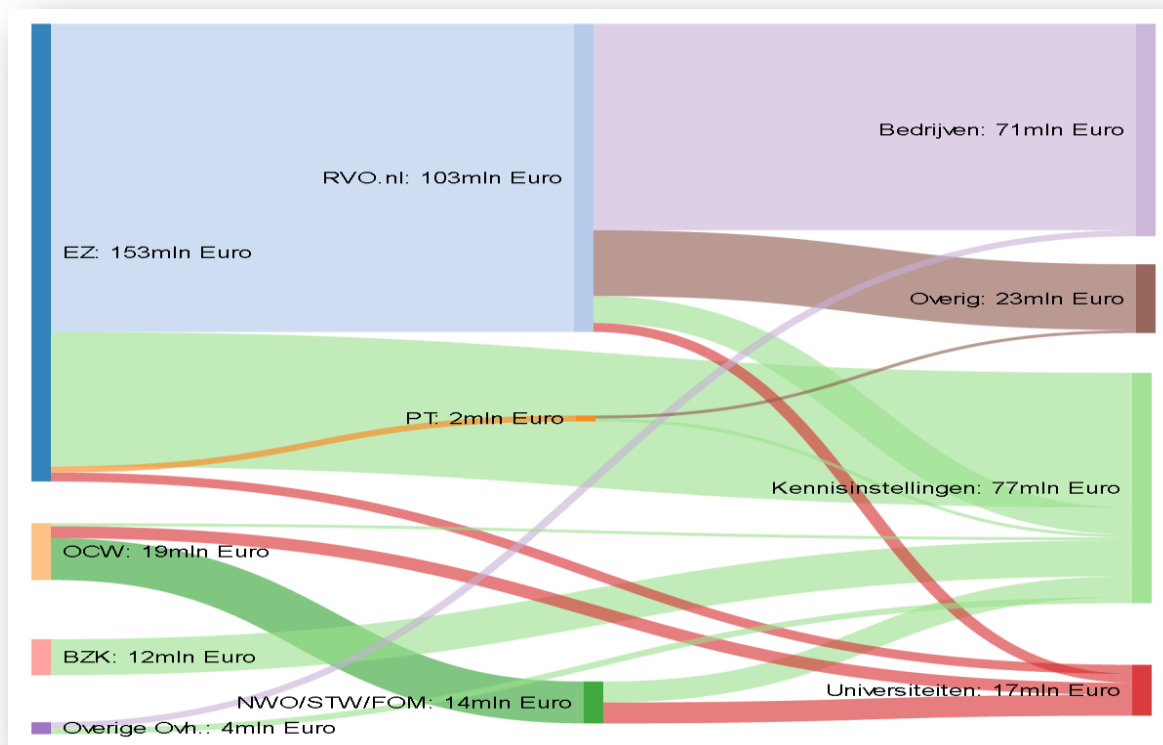
Topic

Onderzoektype

Uitvoerder

Publieke geldstromen Energieonderzoek 2013

Van financiers naar intermediairs en uitvoerders

Jaarlijkse overheidsuitgaven Energieonderzoek

Verdeling naar type energieonderzoek 2008 - 2013

	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Min. €	%	Min. €	%	Min. €	%	Min. €	%	Min. €	%	Min. €	%
Demonstratie	22	15%	66	34%	102	29%	45	28%	25	12%	24	13%
Experimentele ontwikkeling	9	6%	7	3%	45	13%	14	8%	32	15%	58	31%
Industrieel onderzoek	77	53%	79	40%	167	48%	71	44%	88	42%	66	36%
Fundamenteel onderzoek	33	23%	38	19%	28	8%	21	13%	55	26%	24	13%
Kennisoverdracht en ondersteuning	4	3%	7	4%	8	2%	12	7%	10	5%	14	7%
Totaal	145	100%	197	100%	350	100%	163	100%	210	100%	185	100%

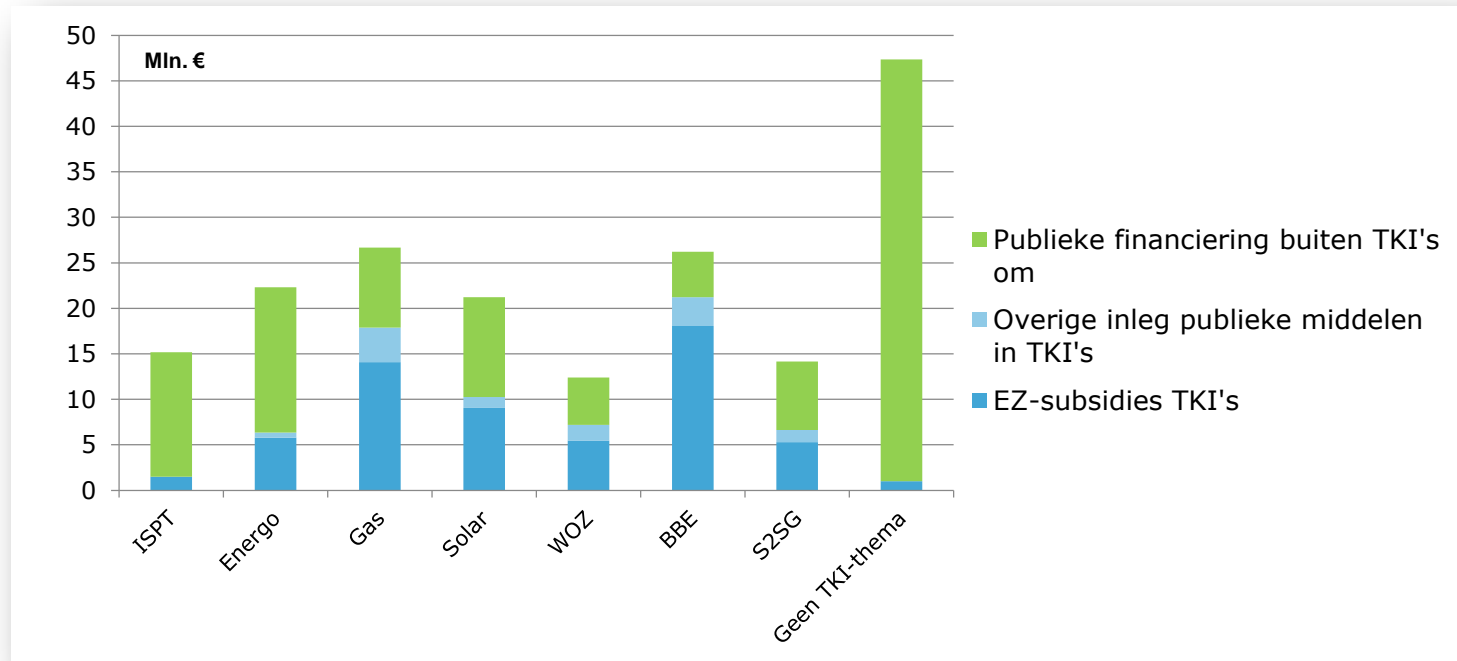
Publiek gefinancierd Energieonderzoek

Gehanteerde definities

Publiek gefinancierd	Gefinancierd met middelen van het Rijk. Deze middelen worden rechtstreeks verstrekt aan uitvoerende organisaties of via intermediaire organisaties, zoals RVO.nl en NWO. Financiering van de Europese Unie valt in het kader van deze monitor <u>niet</u> onder de noemer publieke financiering.
Energie	Energie in de breedste zin van het woord: van kernenergie en zonne-energie tot olie- en gaswinning.
Onderzoek	Strategisch en toegepast onderzoek, ten behoeve van ontwikkeling en demonstratie van producten en diensten. Naast industrieel valt ook fundamenteel onderzoek, zonder een praktijkgerichte toepassing op het oog hebbend, onder de definitie. Kennisoverdracht met als doel verspreiding van onderzoeksresultaten wordt eveneens meegerekend.

Publieke financiering Energieonderzoek 2013

Verdeling naar TKI-Thema's Topsector Energie

Publieke financiering Energieonderzoek 2013

Verdeling naar IEA-Thema's 2008 - 2013

Thema's	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Mln. €	%	Mln. €	%	Mln. €	%	Mln. €	%	Mln. €	%	Mln. €	%	Mln. €	%	Mln. €	%
Energiebesparing	41	30%	60	29%	44	29%	76	43%	145	41%	60	37%	53	25%	51	27%
Fossiele brandstoffen	13	9%	43	21%	14	10%	19	11%	31	9%	9	6%	14	7%	12	7%
Duurzame energiebronnen	45	34%	67	32%	47	32%	46	26%	138	40%	54	33%	94	45%	89	48%
Kernenergie	15	12%	20	9%	17	11%	12	7%	18	5%	14	8%	13	6%	8	4%
Waterstof- en brandstofcellen	7	5%	7	3%	9	6%	11	6%	4	1%	0	0%	0	0%	1	1%
Technieken opwekking en opslag	8	6%	8	4%	9	6%	7	4%	4	1%	17	11%	19	9%	16	8%
Overig energieonderzoek	5	4%	4	2%	9	6%	6	4%	10	3%	10	6%	16	8%	8	4%
Totaal	134	100%	208	100%	148	100%	177	100%	350	100%	163	100%	210	100%	185	100%

Publiek gefinancierd Energieonderzoek 2013

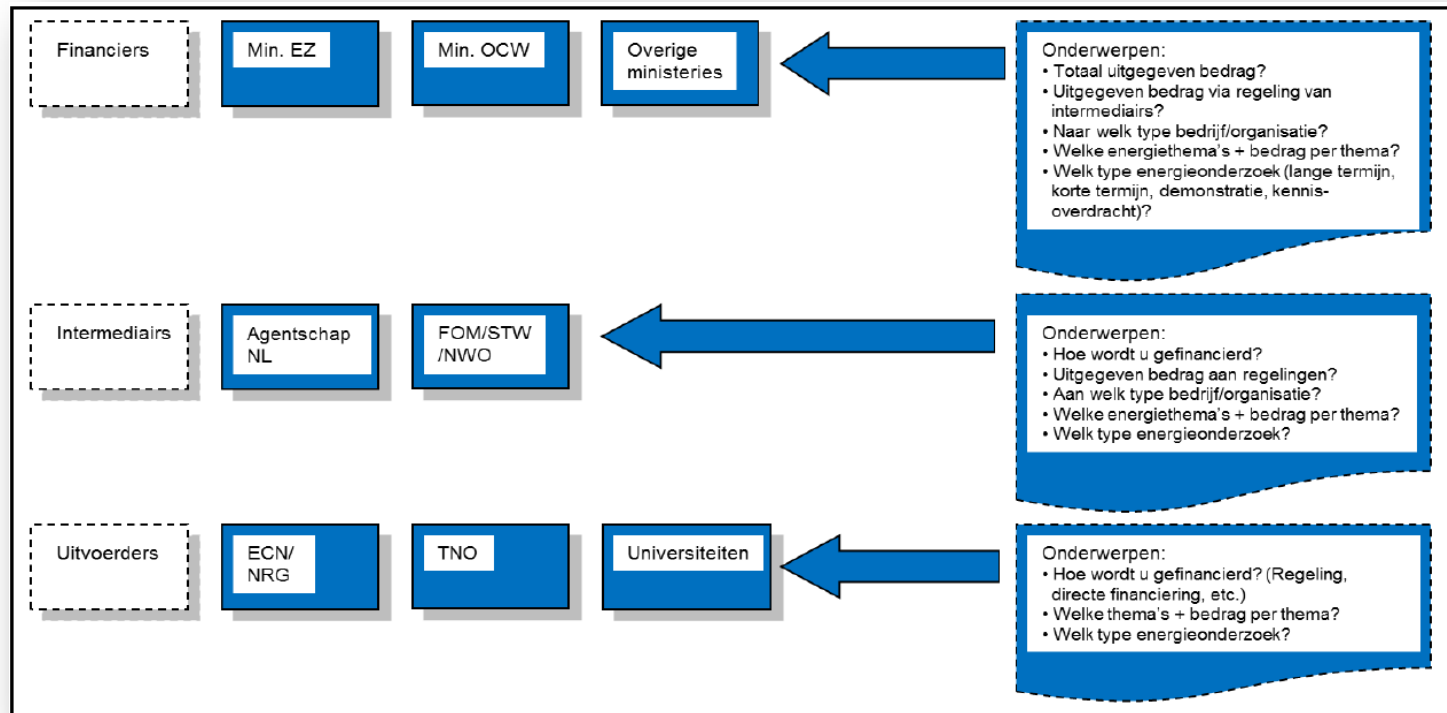
Waarnemingen en conclusies

Verschuivingen in geld, beleid en onderzoek

- In 2013 (het 2e jaar sinds de start in van het Topsectorenbeleid) heeft de overheid energieonderzoek gestimuleerd met een totale omvang van € 185 mln. Ten opzichte van 2012 betekent dit een kleine daling van € 25 mln.
- Vergeleken met vorig jaar ontvangt RVO.nl (goed voor € 103 mln.) in 2013 bijna € 10 mln. meer van EZ. Dit geld is naar bedrijven en overige uitvoerders gegaan, terwijl dit in mindering lijkt te komen op de besteding aan kennisinstellingen. Desondanks blijft de totale besteding van EZ aan kennisinstellingen nagenoeg stabiel. Universiteiten ontvangen in 2013 van OC&W via NWO ruim 60% minder subsidie dan in 2012.
- De EZ-financiering laat in het tweede jaar van de Topsector Energie een tamelijk stabiele omvang zien. In 2013 is echter wel een opvallende daling in overheidsuitgaven t.o.v. het jaar daarvoor te zien, als het gaat om resp. Fundamenteel onderzoek (FO) en Industrieel onderzoek (IO). Hiertegenover valt een belangrijke relatieve stijging op in Experimentele ontwikkeling (EO).
- Ook in 2013 is sprake van voortgezet aandacht voor BBE, Gas en Solar. Wel neemt in 2013 de EZ-financiering in BBE, Solar en ISPT vrijwel evenredig verdeeld t.o.v. vorig jaar af met € 20 mln. Activiteiten met publieke financiering 'buiten aansturing van TKI's' is stabiel gebleven, terwijl juist in Smart Grids een merkbare toename (met € 6 mln.) is waar te nemen.

Monitor publiek gefinancierd Energieonderzoek

Financiers, intermediairs en uitvoerders leverden data

Jaarlijkse overheidsuitgaven Energieonderzoek

Herkomst en bestedingen in 2008 - 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Financiers	148	207	350	163	210	185
EZ	117	181	306	92	148	150
OCW	18	20	42	44	41	18
I&M	0	1	3	3	0	1
BZK	11	4	0	24	11	12
Overige ministeries	1	0	0	0	0	4
Onbekend/anders	1	0	0	0	10	0
Via Intermediairs	78	85	228	70	120	119
AgNL/RVO	63	66	183	28	94	103
NWO/STW/FOM	15	15	42	40	24	14
Productschap Tuinbouw	0	4	4	3	2	2
Onbekend/anders	0	0	0	0	0	0
Uitvoerders	148	207	350	163	210	185
Kennisinstituten	70	93	92	63	92	77
Universiteiten	40	35	72	36	51	15
Bedrijven	38	70	176	45	56	71
Onbekend/anders	0	9	11	19	11	23